

Despre evaluatori si moderatori

Cercetarea, ca de altfel intreaga activitate socio-economica, a intrat in zodia competitiei bazata pe evaluare si monitorizare. Ideea este excelenta, verificata in practica mondiala si europeana cu rezultate demne de luat in seama si cu perspective care, in principiu, exclud alte sisteme de repartizare a resurselor si de urmarire a realizarii promisiunilor. Sistemul aplicat si acceptat de multa lume si in Romania, este contestat in foarte mare masura si de cele mai multe ori pe buna dreptate si se refera mai ales la evaluare si apoi la monitorizare. Stabilirea listei evaluatorilor pe ramuri economice fara consultarea organizatiilor profesionale din domeniu si inscrierea pe liste pe baza de voluntariat permite unor persoane sa fie considerate ca mari specialisti fara ca acestea sa fie in contact real cu domeniul respectiv. Alegerea aleatorie (de ex.cu calculatorul), de catre o unitate centrala, a evaluatorilor pentru o anumita tema nu rezolva problema probitatii morale si profesionale ci asigura un anonim creator de suspiciuni. Adevaratii specialisti au capacitatea, competenta si curajul de a face o selectie corecta a ofertelor, fara a se teme de reactia ofertantilor, tinand cont in primul rand de interesele economiei si apoi de cele ale domeniului, excluzand interesele unor persoane cu pretentii. Este absolut necesar ca organizatorii evaluarilor sa stabileasca niste criterii stiintice, tehnice, economice si de alta natura, foarte precise, simple si bine insusite de evaluatori, pentru a se evita aplicarea acestora in stil pesonal. Criteriile nu trebuie sa permita evaluatorului sa faca o apreciere , calitativa, la ureche, ci sa il oblige la o apreciere bazata pe rezultate anterioare, pe seriozitatea propunerii si pe seriozitatea ofertantului, toate cuantificate in asa fel incat sa nu ramana prea mult loc de interpretare. Criteriile trebuie sa raspunda in primul rand unor comandamente economice si de vizibilitate si de aici sa fie stabilite nivelele tehnice si stiintifice posibile si necesare solicitate propunerilor sau ofertelor. Dupa castigarea competitiei este foarte important sa fie respectate spiritul si mai ales litera propunerii devenita proiect. Monitorizarea trebuie sa urmareasca desfasurarea corecta a proiectului si sa intervina doar in situatiile de ocolire a ofertei initiale, sau in cazuri extreme sa intervina pentru o interpretare in beneficiul autoritatii contractante a unor specificatii neclare din oferta sau din contract. Comportarea profesorală a monitorului care a prins un elev lenes sau chiar prost caruia ii da lectii de tot felul nu poate conduce decat la dificultati in desfasurarea contractului si in final la un esec tehnic, stiintific sau economic. In fapt , monitorul este un partener cu sarcini clare, limitate, insa esentiale in desfasurarea contractului. Monitorii ar trebui sa fie recrutati mai ales din zona beneficiarilor sau din zone neutre si cat mai putin din zona teoretica a cercetarii pentru a se evita conflictele stiintifice sau tehnice cu executantii. Este pacat ca prin activitatea arbitrara a unor evaluatori si a unor monitori sa fie puse sub semnul intrebarii eforturile societatii de a investi in cercetare, dezvoltare si inovare la un nivel destul de ridicat in ultimii ani.

DIRECTOR,
dr.ing. Petrin DRUMEA

